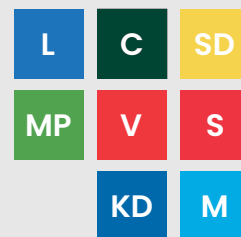

Vad vill partierna göra i Bryssel?

En sammanställning av de svenska partiernas syn på EU:s roll inom bostadspolitiken

Vad vill partierna göra i Bryssel?

© jagvillhabostad.nu 2024

Författare: Alexander Wilson van Deurs, Mirana Thulin och Cornelia Mellbring

www.jagvillhabostad.nu

Innehåll

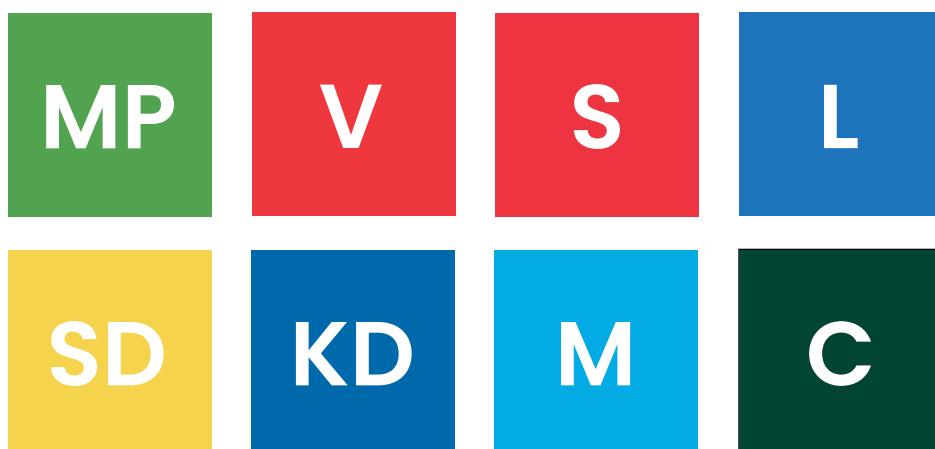
Introduktion	4
Sammanfattning och kommentar	5
Undersökning	6
Frågor och sammanfattningar av svaren	6
Hur ser ert parti på EU:s roll i svensk bostadspolitik?.....	6
Vad anser ert parti kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?.....	7
Hur ställer sig ert parti till EU-kommissionens rekommendationer att Sverige bör <i>“Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande.”</i> ?.....	8
Bilaga A: Partiernas hela svar	10
Vänsterpartiet.....	11
Miljöpartiet.....	11
Socialdemokraterna.....	14
Centerpartiet.....	14
Liberalerna.....	16
Moderaterna.....	17
Kristdemokraterna.....	17
Sverigedemokraterna.....	18

Introduktion

Idag befinner sig både den svenska bostadsmarknaden och byggbranschen i en krisartad situation. 80 procent av Sveriges befolkning bor i kommuner med bostadsbrist, vilket särskilt drabbar unga vuxna, samtidigt som bostadsbyggandet har störttykt. Bostadsbristens konsekvenser för samhället och individen är enorm i form av hemlöshet, psykisk ohälsa, ökad stress, ekonomisk osäkerhet, svårigheter att bilda familj och minskad tillväxt. För att bygga ikapp bostadsunderskottet behöver det byggas cirka 70 000 nya bostäder årligen fram till 2030 enligt Boverket, men på grund av avsaknaden av statlig politik som stöttar bostadsbyggandet i kombination med räntehöjningar och kostnadsökningar är byggnivåerna inte i närheten av det.

Till skillnad från svenska riksdags-, kommun- och regionval är bostadsfrågan i princip osynlig i debatten inför valet till Europaparlamentet. Det är inte särskilt konstigt med tanke på att bostadspolitiken ses som och i stora drag är en nationell fråga, men det innebär inte att den Europeiska unionen inte påverkar vår bostadspolitik idag eller kan göra det i framtiden.

Därför vill vi med denna korta rapport undersöka vilken inställning våra riksdagspartier har rörande bostadspolitiken på EU-nivå, om det är något som de anser att EU kan göra för att främja den svenska bostadspolitiken och hur de ställer sig till EU-kommissionens senaste rekommendationer angående vår nationella bostadspolitik.

Sammanfattning och kommentar

En genomgående tendens i enkätsvaren är att partierna betonar vikten av ett fortsatt nationellt självbestämmande på det bostadspolitiska området och inte uttrycker några ambitioner att etablera ett gemensamt bostadspolitiskt arbete. Miljöpartiet skiljer sig däremot bland övriga partier i denna fråga genom att lyfta hur den svenska bostadspolitiken hänger ihop med att EU tar ett gemensamt krafttag kring frågan. De är även det parti som har flest och mest djupgående förslag på hur EU kan jobba för att främja den svenska bostadsmarknaden, där fokuset ligger på att stötta svaga hushåll och minska klimatpåverkan.

Alla partier har några förslag på hur det går att jobba på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden, vilket vi ser som positivt. Dessa förslag är i vissa fall väldigt skilda och i vissa fall lika varandra. Till exempel vill ett antal partier se en fördjupning av samarbete inom andra områden som indirekt kan främja den svenska bostadsmarknaden, såsom EU:s inre marknad och eurosamarbetet, medan andra partier framhäver klimatkrav och energieffektiviseringar som något EU borde jobba med.

Trots att partierna genomgående framhäver sitt engagemang för nationellt självbestämmande är det bara Vänsterpartiet som uppmärksammar och kritiserar den inverkan som EU:s regelverk trots allt har på svensk bostadspolitik. Deras kritik är riktad mot EU:s statsstödsregler som leder till att den svenska allmännyttan måste drivas affärsmässigt och gå med vinst, vilket är en inskränkning på det nationella självbestämmandet och en kritik vi delar. Det tycks alltså finnas en tendens bland övriga partier att se mellan fingrarna på EU:s inflytande på den svenska bostadsmarknaden så länge som man delar politikens innehåll.

Undersökning

Vi har tagit kontakt med alla riksdagspartier och ställt våra frågor över mejl. Samtliga partier har svarat och det har inte funnits någon begränsning eller instruktion rörande deras svar. Svaren från partierna finns att läsa som helhet i bilaga A.

Frågor och sammanfattningar av svaren

Hur ser ert parti på EU:s roll i svensk bostadspolitik?

- **Socialdemokraterna** anser att EU främst bör samordna, stödja och komplettera det som görs av medlemsstaterna.
- **Sverigedemokraterna** anser att bostadspolitik är en nationell fråga och vill att de nationella särarterna och de olika byggkulturerna ska värnas.
- **Vänsterpartiet** anser att bostadspolitik ska vara en nationell fråga men menar att det inte är fallet idag med EU:s statsstödsregler. De anser att den måste förändras för att möjliggöra att den svenska allmännyttan inte ska behöva vara vinstdrivande.
- **Centerpartiet** framhäver att bostadspolitik är en nationell fråga men att EU kan spela en viss roll i att sträva efter likartade byggregler mellan medlemsstater och att minska bostadens klimatpåverkan.
- **Miljöpartiet** skiljer sig bland de övriga partierna genom att lyfta att den svenska bostadspolitik hänger ihop med att EU tar ett gemensamt krafttag kring frågan, och framhäver hur flera EU-länder delar Sveriges problem på bostadsmarknaden.
- **Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna** anser kort och gott att det är en nationell fråga.

Vad anser ert parti kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?

- **Liberalerna** anser att den svenska bostadsmarknaden kan gynnas indirekt genom ett stärkt samarbete inom EU på andra områden än det bostadspolitiska, och tar som exempel en ökad rörlighet inom EU. De tar även upp att ett svenskt euro-inträde skulle förbättra för den svenska bostadsmarknaden genom ökad tillväxt.
- **Moderaterna** och **Sverigedemokraterna** lyfter fram hur ett fördjupande av EU:s inre marknad för byggmaterial kan främja bostadsbyggandet. Sverigedemokraterna lyfter även fram att EU kan underlätta för Sveriges arbete med återbruk att fungera bättre.
- **Vänsterpartiet** anser att EU måste agera för att Sverige ska få rätt att föra en bostadspolitik som passar våra behov, och lyfter fram att en av de viktigaste frågorna är en icke-vinstdrivande allmännytta.
- **Socialdemokraterna** anser att EU kan komplettera den svenska bostadspolitiken och ger som exempel att den Europeiska Investeringsbankens nyligen beviljade lån på 800 miljoner kronor till Skellefteå kommun för att bygga 750 bostäder, men understryker att det inte kan ersätta en aktiv bostadspolitik här i Sverige.
- **Centerpartiet** anser att EU-regler inte får leda till ett fördyrat bostadsbyggande men att effektiva klimatkrav bör ställas, och menar att EU kan fungera som ett forum för att utforma mer likartade byggregler mellan medlemsstater.
- **Miljöpartiet** anser att EU behöver bekämpa de ekonomiska och sociala klyftor som ökat för att Sverige ska kunna leva upp till rätten till bostad, som fastställs i EU:s sociala pelare. De vill att EU:s fonder används för att stötta hushåll som inte kan bryta beroendet av fossil gas, som inte har råd med en renovering som markant kan sänka uppvärmningskostnaderna eller som har sämst möjlighet att betala el- och energiräkningen. De vill även att intäkter från EU:s utsläppshandelssystem ska kunna användas för att underlätta renoveringar för hushåll med låga inkomster där fastigheterna behöver mycket energi.
- **Kristdemokraterna** anser att en enhetlig konkurrenslagstiftning medlemsstaterna emellan för att främja byggbranschen är den viktigaste frågan på EU-nivå.

Hur ställer sig ert parti till EU-kommissionens rekommendationer att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."¹?

- **Miljöpartiet** ställer sig bakom att minska ränteavdragen och menar att det skulle leda till en mer balanserad och mindre spekulativ bostadsmarknad. De vill inte ha tillbaka den gamla fastighetsskatten men ser gärna en "box-modell" där tillgångar slås samman och beskattas progressivt. De håller även helt med om behovet av att stimulera investeringar i bostadsbyggande som kan leda till en mer hållbar och rättvis bostadsmarknad.
- **Liberalerna** anser att det är positivt om EU:s medlemsstater vidtar åtgärder mot den privata skuldsättningen, men ser hellre satsningar på behovsbostäder för de mest utsatta grupperna på bostadsmarknaden och bosparande än att minska avdragsrätten, höja fastighetsskatten eller införa statliga investeringar. De vill även underlätta byggandet genom enklare och snabbare byggregler.
- **Socialdemokraterna** är positiva till att stimulera investeringar i bostadsbyggande och framhäver sin roll i införandet av det gamla investeringsstödet för byggandet av hyresrätter. När det kommer till skatter och avdrag vill de se skattereform som en bred riksdagsmajoritet kan stå bakom.
- **Sverigedemokraterna** anser att man bör undersöka möjligheten att införa ett förmånligt bosparande och andra åtgärder som skulle göra det möjligt att köpa hus. De vill även minska skuldsättningen när det kommer till konsumtionslån och anser inte att varken fastighetsskatten eller statliga investeringar är bra politik. De anser att byggandet bör stödjas på andra sätt, till exempel via deras förslag om nationellt typgodkänd bygglovsbefriad småhusmodell och större byggprojekt med trädgårdsstäder.

¹ Europeiska kommissionen. De nya landsspecifika rekommendationerna för Sverige har nu publicerats. 2023. https://sweden.representation.ec.europa.eu/news/de-nya-landsspecifika-rekommendationerna-sverige-har-nu-publicerats-2023-05-24_sv (hämtad 2024-04-15)

- **Kristdemokraterna** uppger att de just nu arbetar med att ta fram sakförslag med ändamålet att sänka de höga trösklarna in på bostadsmarknaden och stimulera nybyggnation. Det arbetet inkluderar inte en höjning av fastighetsskatten, något de ställer sig emot.
- **Moderaterna** framhåller att de tar frågan om överskuldsättning på stort allvar och att de arbetar med den frågan i regeringen genom förslaget om att minska ränteavdrag på konsumtionslån. De vill inte sänka ränteavdraget för bolån eller återinföra fastighetsskatten. För att öka bostadsbyggandet vill de bland annat öka tillgången på byggbar mark och reformera hyresmarknaden, något som EU-kommissionen också rekommenderar i samma rapport.
- **Vänsterpartiet** anser sig stå bakom samtliga av dessa förslag.
- **Centerpartiet** anser att det ligger mycket i kommissionens kritik och att det finns ett reformbehov i Sverige gällande skatteregler och hyresmarknadens utformning. De vill se en bred överenskommelse för dessa områden.

Bilaga A: **Partiernas** **hela svar**

Vänsterpartiet

- **Hur ser Vänsterpartiet på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

EU:s regler kring statsstöd m.m. måste förändras på ett sätt som gör det möjligt för de enskilda staterna att bedriva sin egen nationella bostadspolitik. Olika länder har olika sätt att lösa sin bostadsmarknad och så måste det förbli. Exempelvis måste Sverige ha rätten att föra en social bostadspolitik inom ramen för vår generella bostadspolitik och alltså inte behöva införa social housing kombinerat med marknadshyror, som är fallet i flera andra länder.

- **Vad anser Vänsterpartiet kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

I EU måste Sverige agera för vår rätt att föra en bostadspolitik som passar våra specifika behov. En av de viktigaste frågorna i detta avseende är att Sverige tydligt måste arbeta för att den svenska allmännyttan inte ska behöva vara vinstdrivande.

- **Hur ställer sig Vänsterpartiet till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Vänsterpartiet står i sak bakom samtliga av dessa förslag man anser också att samtliga av frågorna ligger inom de nationella regeringarnas kompetensområde och ska förbli där.

Miljöpartiet

- **Hur ser Miljöpartiet på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Det har nog inte undgått någon, särskilt inte Europas unga, att det idag pågår en

bostadskris. I Sverige är det svårt att få tag på förstahandskontrakt och för de allra flesta unga är möjligheten att köpa en bostad minimal. Rätten till bostad har blivit en plånboksfråga och många unga tvingas tacka nej till studier, arbetstillfällen eller bo kvar hemma länge som en konsekvens av detta. Miljöpartiet vill bort från dagens bostadsmarknad där vinstintresset ofta blir styrande för att istället se en social bostadspolitik där alla har möjlighet till en trygg boendesituation.

Tyvärr är Sverige långt ifrån det enda landet som har detta problem. I en svensk kontext har Miljöpartiet länge drivit frågan om fler bostäder som fler har råd med där unga är en viktig del i diskussionen. Fler klimatsmarta hyresrätter, att bygga bort segregationen med blandad bebyggelse och utbyggd kollektivtrafik. Vi vill stoppa renoveringar och införa ett rot-stöd för hyresrätter och stimulera hållbar renovering genom statligt långsiktigt stöd.

I en europeisk kontext ser vi att många av dessa förslag är fortsatt aktuella men behöver skalas upp ytterligare. Det är långt ifrån enbart Sverige som drabbats av skenande hyror, bostadspriserna på många håll inom hela EU har kraftigt ökat de senaste åren och tyvärr är det ofta de unga och unga vuxna som drabbas absolut hårdast. Vi behöver vara solidariska med andra EU-länder och se att frågan om den svenska bostadspolitiken också hänger ihop med att EU tar ett gemensamt krafttag kring frågan.

- **Vad anser Miljöpartiet kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

EUs sociala politikområde innefattar rätten till bostad och har godkänts av bland annat Sverige, det är därför en självklarhet att vi ska leva upp till det. För att det ska vara en möjlighet behöver vi, på ett europeiskt plan, bekämpa de ekonomiska och sociala klyftor som ökat kraftigt.

Vi vill bland annat se att EU:s fonder används för att stötta hushåll som inte själva har råd att bryta beroendet av fossil gas eller som inte har råd med en renovering som markant kan sänka uppvärmningskostnaderna. EU:s fonder ska kunna användas för att sänka kostnaderna för de som har sämst möjlighet att betala el- och energiräkningen.

Vi vill också att intäkter från EU:s utsläppshandelssystem ska användas till att underlätta den gröna omställningen för Europas fattigaste invånare. Exempelvis genom renoveringar för hushåll med låga inkomster där fastigheterna idag behöver mycket energi för sin uppvärmning. Vi vet att frågan om bostad grundar sig i ett samhälle där klyftorna ökar och vi ser att EU har en avgörande roll att spela i utjämnandet av detta!

Även fortsatt kommer det vara kommunerna som har stort inflytande över var och hur det byggs, men EU kan ta ett större ansvar för att stötta svaga hushåll i den gröna omställningen, vilket bidrar till att främja en solidarisk och rättvis bostadsmarknad.

- **Hur ställer sig Miljöpartiet till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Vi behöver förbättra strukturerna kring bostadsmarknaden. En del i det arbetet är att det är nödvändigt att minska ränteavdragen. Idag har vi en bostadsmarknad där det blir orimligt fördelaktigt för den som har råd att köpa sin bostad, den nuvarande modellen har bidragit till en bubbla av bostadsmarknaden helt ur proportion och dessutom spätt på hushållens skuldsättning rejält. Att fasa ut ränteavdraget över en tidsperiod är en viktig väg fram till en mer balanserad, mindre spekulativ bostadsmarknad.

Vi ser även en förändrad modell när det kommer till dagens tillvägagångssätt kring beskattning av fastighet, där vi inte vill tillbaka till den modell som tidigare slog hårt på framförallt äldre men tror på en så kallad box-modell där vi istället beskattar där tillgångar slås samman och kan beskattas progressivt, något som gör att de som har mest kapital också är de som betalar högst skatt.

Slutligen håller vi helt med om vikten av att stimulera investeringar i bostadsbyggande. Det är en helt avgörande del i att kunna bygga klimatsmarta hyresrätter och för att ge kommunerna stöd i att skynda på processerna med bostadsbyggande. Vi tror på att implementera åtgärder som kan bidra till en mer hållbar och rättvis bostadsmarknad, och vi ser därför i huvudsak positivt på EU-kommissionens rekommendationer.

Socialdemokraterna

- **Hur ser Socialdemokraterna på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

EU bör främst samordna, stödja och komplettera det som görs av medlemsländerna

- **Vad anser Socialdemokraterna kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

EU kan spela en viktig kompletterande roll för svensk bostadspolitik. Ett exempel är det lån på 800 miljoner kronor som Europeiska Investeringsbanken nyligen beviljat Skellefteå kommun för bygget av nästan 750 bostäder. Samtidigt kommer EU aldrig kunna ersätta behovet av en aktiv bostadspolitik här hemma i Sverige.

- **Hur ställer sig Socialdemokraterna till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Den tidigare socialdemokratiska regeringen införde vid flera tillfällen ett investeringsstöd i syfte att stimulera byggande av hyresrätter och studentbostäder med rimliga hyror. Dessa stöd avskaffades av högermajoriteten i riksdagen. Vad gäller olika avdrag och skatter anser vi att det bör vara föremål för en skattereform som en bred majoritet i riksdagen kan stå bakom.

Centerpartiet

- **Hur ser Centerpartiet på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Bostadspolitiken är en nationell fråga, och det bör den fortsätta vara. Inte minst är det viktigt att bostadsbyggandet och samhällsplaneringen har lokal förankring. Däremot kan EU bidra till att minska klimatpåverkan från våra bostäder genom

olika stöd och åtgärder. I den mån det är möjligt finns skäl att sträva efter att byggregler och liknande inte är för olika, eftersom det kan leda till behov av vitt skilda tekniska lösningar som gör bostadsbyggandet dyrare än nödvändigt. Också på forskningsområdet har EU en roll att spela.

- **Vad anser Centerpartiet kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

EU-regler bör till att börja med inte utformas så att de kraftigt fördyrar bostadsbyggandet. Däremot bör effektiva klimatkrav ställas. Tack vare EU så finns tillgång till statistik och annan data som kan fungera som kunskapsunderlag vid beslut som rör bostadsmarknaden. I tillägg till det har bland andra EU-kommissionen framfört synpunkter kring den svenska bostadsmarknaden. EU kan också fungera som ett forum för att utforma mer likartade byggregler och dylikt. Därmed inte sagt att EU ska ta över bostadspolitiken, den bör fortsatt vara nationell.

- **Hur ställer sig Centerpartiet till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Den rekommendationen är en av flera som riktats till Sverige, och det ligger mycket i kommissionens kritik. Det finns ett reformbehov i Sverige. Det gäller dels skatteregler av olika slag, men också hyresmarknadens utformning. Vi har under lång tid efterfrågat en bred uppgörelse för svensk del. Breda överenskommelser är att föredra eftersom det är viktigt att bostadspolitiken är långsiktig då den påverkar många människor på ett mycket konkret sätt. Det innebär också att en reformering av exempelvis skatteregler behöver göras på ett sammanhållet sätt där man troligen kommer behöva titta på flera olika skatter och avdrag som en helhet. Det var synd att den stora skatteöversyn som var planerad under förra mandatperioden aldrig hann komma igång innan det blev regeringskris, ett av dess syften var att titta närmare på bostadsmarknadens förutsättningar.

- **Hur ser Liberalerna på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Bostadspolitiken är en fråga för medlemsländerna att hantera.

- **Vad anser Liberalerna kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

Bostadspolitiken ska vara en fråga för medlemsländerna att hantera. Den svenska bostadsmarknaden kan dock gynnas om EU:s samarbete förstärks på andra områden. Vi vill till exempel att det blir enklare att bo, arbeta och studera i hela EU, vilket skulle underlätta rörligheten. Vi vill att Sverige går med i euron, vilket skulle stimulera den svenska tillväxten och stärka ekonomin. Det gynnar såväl hushållen som företagen som verkar på bostadsmarknaden.

- **Hur ställer sig Liberalerna till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Vi menar att det är positivt om medlemsländerna vidtar åtgärder mot skuldsättning, och förbättrar bostadsmarknaden, men Liberalerna ser hellre andra åtgärder än avdragsrätten eller att höja fastighetsskatten och statliga investeringar. Framför allt ser vi hellre satsning på behovsbostäder för de mest utsatta grupperna på bostadsmarknaden, samt ökat bostadsparande, och att underlätta för byggande på andra sätt, till exempel enklare och snabbare byggregler.

Moderaterna

- **Hur ser Moderaterna på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Moderaterna vill att bostadspolitikerna fortsatt ska beslutas här i Sverige.

- **Vad anser Moderaterna kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

EU kan indirekt bidra till bättre förutsättningar för bostadsbyggande, exempelvis genom att fördjupa den inre marknaden för byggmaterial.

- **Hur ställer sig Moderaterna till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Den moderatledda regeringen tar frågan om överskuldsättning på stort allvar. Finansdepartementet remitterade tidigare i år ett förslag om att ränteavdrag på konsumtionslån utan trygga säkerheter ska trappas av, just för att minska hushållens överskuldsättning. Moderaterna vill inte sänka ränteavdraget för bolån eller återinföra fastighetsskatten. Vi vill att det ska bli lättare för människor att äga sin egen bostad, inte dyrare. För att öka bostadsbyggandet behöver bland annat tillgången på byggbar mark öka och hyresmarknaden reformeras, vilket EU-kommissionen rekommenderar i samma rapport.

Kristdemokraterna

- **Hur ser Kristdemokraterna på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Bostadspolitik är ett område där EU enligt EU-fördragen inte har behörighet att vidta åtgärder, men de som vill att EU ska växa på alla områden driver på för en lång rad

EU-initiativ kopplat till bostäder.

För Kristdemokraterna är det uppenbart att svensk bostadspolitik ska utformas och bestämmas i Sverige, och inte i kompromisser med medlemsländer med helt andra förutsättningar och utmaningar. EU ska bara vidta åtgärder om de blir effektivare än ländernas egna åtgärder och så är inte fallet för bostadspolitik. Subsidiaritetsprincipen måste gälla.

- **Vad anser Kristdemokraterna kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

Det viktigaste arbetet på EU-nivå för en välfungerande bostadsmarknad i Sverige är värnandet om en enhetlig konkurrenslagstiftning medlemsstaterna emellan. På så sätt skapas förutsättningar för en välmående byggbransch som i sin tur kan investera i nybyggnation av bostäder i Sverige. I övrigt anser Kristdemokraterna att bostadspolitik är en nationell angelägenhet och inte en fråga för EU-samarbetet.

- **Hur ställer sig Kristdemokraterna till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Kristdemokraterna arbetar just nu med att ta fram nya sakförslag med ändamålet att sänka de höga trösklarna in till bostadsmarknaden och stimulera till nybyggnation. Förslagen kommer att presenteras under våren 2025, där vi tar hänsyn till, och överväger för- och nackdelar med, olika förslag, bland annat EU-kommissionens rekommendationer. En höjning av fastighetsskatten är en fråga vi däremot inte driver och som inte omfattas av det pågående politikutvecklingsarbetet.

Sverigedemokraterna

The logo for the Swedish Democrats (SD) is a yellow square with the letters "SD" in white.

- **Hur ser Sverigedemokraterna på EU:s roll i svensk bostadspolitik?**

Vi anser att Sverige ska ha hög grad av självbestämmande generellt, även på det bostadspolitiska området. I den mån EU ska spela en roll för svensk bostadspolitik, ska EU främja det nationella självbestämmandet och ta hänsyn till de olika förutsättningarna i medlemsstaterna och de förutsättningar som finns i Sverige. New European Bauhaus är ett typiskt exempel på initiativ vilket riskerar att centralisera och likrikta byggande och arkitektur, vilket vi är emot. Vi menar istället att de nationella sårarterna och de olika byggnadskulturerna ska värnas.

- **Vad anser Sverigedemokraterna kan göras på EU-nivå för att främja den svenska bostadsmarknaden?**

Svar: Så mycket som möjligt ska skötas på nationell nivå. Man bör lämna medlemsstaterna ifred när det gäller bostadspolitik. Möjligen kan EU-nivån hjälpa till genom fri handel av varor så som byggmaterial samt incitament och goda exempel när det gäller området återbruk inom byggbranschen. I Sverige behöver mer göras för att återbruk ska fungera, löna sig och växa som affärsområde. Kanske kan goda exempel i andra europeiska länder finnas på hur återbruk när det gäller byggmaterial utvecklas. Den fria handeln av varor kan också hjälpa till att pressa ner svenska priser på byggmaterial.

- **Hur ställer sig Sverigedemokraterna till EU-kommissionens rekommendationer om att Sverige bör "Minska riskerna i samband med hushållens höga skuldsättning och förbättra bostadsmarknaden, särskilt genom att minska avdragsrätten för bolån, höja fastighetsskatten och stimulera investeringar i bostadsbyggande."?**

Svar: Citatet kommer från EU-kommissionens landspecifika rekommendationer och bygger på EU:s prioriteringar. Vi menar som noterat att Sverige självt ska avgöra vilka åtgärder som sätts in. När det gäller skuldsättning orsakas den delvis av det svåra finansiella läget, hög grad av konsumtionslån och även bolån. Bolån är nödvändiga men bör kompletteras med flera möjliggörare för att köpa hus, man bör även undersöka möjligheten till förmånligt bosparande. Vi driver flera förslag för att motverka skuldsättningen när det gäller konsumtionslån. Att höja fastighetsskatten är att straffbeskatta människor för att de vill äga sitt boende och är därför negativt. Vi tror inte på statliga subventioner såsom det tidigare investeringsstödet för hyresrätter.

Vad vill partierna göra i Bryssel?

© jagvillhabostad.nu 2024

Författare: Alexander Wilson van Deurs, Mirana Thulin och Cornelia Mellbring

www.jagvillhabostad.nu